



Kulturförskolan Flygande Drakens kvalitetsredovisning 2016-2017

1. Organisation

Kulturförskolan Flygande Draken ingår i Sandvikens kommuns Kulturcentrum och ligger centralt placerad i en ombyggd gymnasieskola. Förskolan ingår i ett förskole område tillsammans med Björkparkens förskola. En förskolechef ansvarar för utbildningen på de två förskolorna. Kulturförskolan Flygande Draken består av 7 hemvister, s.k. Svansar. Förskolan har 130 platser fördelade på fyra yngre barns avdelningar och tre avdelningar för äldre barn.

Flygande Draken har ett upptagningsområde som sträcker sig över en stor del av centrala Sandviken. Vi har många barn med annat modersmål och det finns ca 16 olika språk representerade. Förskolan har modersmålsstöd i arabiska och kurdiska som deltagit i undervisningen 1dag/vecka.

Flygande Draken har under året bestått av 21 heltidstjänster samt två tjänster som resursförstärkning till två arbetslag och en och periodvis två husvikarier som delats med Björkparkens förskola .

Det är 19 förskollärartjänster, 1 lärare och 1 dramapedagog på Kulturförskolan som ansvarar för undervisningen och de estetiska läroprocesserna. Under året har månadsanställda vikarier ersatt 2 st.

föräldralediga förskollärare samt 2 sjukskrivningar och två vakanta tjänster.

På Flygande Drakens har under året arbetat 23 kvinnor och 1 man.

Alla som arbetar på Flygande Draken har ett stort intresse för estetiska lärprocesser. En del av förskollärarna har också utbildning inom bildpedagogik, dans och musik.

Flygande Draken har eget tillagningskök där en kock lagar vår mat. Förskolan har egen matsal där de yngre barnen äter . I köket tillreds också maten till gymnasiets estetiska program.

Öppethållande/vecka: Flygande Draken har öppet mellan 6.30 -18.30 måndag – fredag.

Det finns ett föräldrasamråd som har möte 2 ggr per termin tillsammans med förskolechef och personalrepresentanter från yngre och äldre barn.

2. Materiella förutsättningar (lokaler, utrustning)

Lokalerna är stora, fina och ljusa med ett nytänk i design och miljö.

Stora gemensamma ytor finns för skapande, drama, teater, musik, dans och rörelse. Personalutrymmena utnyttjas till pedagogiska arbetsrum för personalen. Det är utrustade rum med olika hjälpmedel för skapande och planering av undervisningen. Personalutrymmena är trånga då de från början var planerade för 12 personal och nu är det utökat till 23.

7st personaldatorer finns för dokumentations- och analysarbete, behovet är dock en dator per anställd för ett optimalt dokumentationsarbete.

Det finns en dator per avdelning samt sju lärplattor på förskolan som finns tillgängliga för barnen. Två projektorer som används flitigt . tex för att reflektera tillsammans med barnen.

Utemiljön är en nyanlagd gård. Förskolan har ökat från fyra till sju avdelningar och har under 2016 fått gården uppdaterad med lite mer yta och utrustning.

Flygande Draken har verktyget ” Planera förskola ” som underlättar det administrativa arbetet med överblick av barnens närvarotider, schemaläggning för personalen , planering av möten och meddelande hantering.

Samarbete sker med Konsthall, Trampolin, Kulturskolan och Biblioteket som ingår i Kulturcentrum. I närområdet finns även stadsparken, centrum och ett skogsparti.

3. Förutsättningar för utveckling

Förutsättningar för att utveckla undervisningen ges vid den pedagogiska utvecklingstiden som är schemalagd och syftar till att reflektera, följa upp, utvärdera och planera.

Förskolan har 6 stängda dagar för pedagogisk utvecklingstid och fortbildning per år.

På förskolan finns en LOK grupp som består av 5 (det har fattats två under året 2016/17) förskollärare och förskolechef. LOK gruppen har möte 3h/ månad och arbetar då med att utveckla förskolans systematiska kvalitetsarbete . LOK.grupen har deltagit i utbildning i det systematiska kvalitetsarbetet under året.

Under året har förskollärarna deltagit i NTA- fortbildningar, Ipad nätverk, ITK- lekföreläsning och den kommungemensamma satsningen i AKK, Litteratur aktuellt för undervisningen.

Förskolans stöd och utvecklingsteam:

Förskolans stöd och utvecklingsteam utgör tillsammans med förskolechefen förskolans stödteam. Specialpedagogen delas mellan flera av kommunens förskolor.

Specialpedagogens arbete riktar sig framförallt mot förskolans arbetslag. Specialpedagogen kartlägger och observerar undervisningen, därefter handleds arbetslagen för att vidareutveckla utbildningen. Specialpedagogens arbete har haft stor betydelse för att utveckla arbetet med AKK i barngrupperna, delge litteratur och ge förslag på material som utvecklar arbetet med barn med i behov av särskilt stöd.

En gång per termin har arbetslag, specialpedagog och förskolechef barnkonferenser tillsammans när vi ser till i nuläget barngruppen , arbetslagets arbetsmetoder och förhållningssätt samt det individuella barnets behov av stöd. Då upprättas handlingsplan för hela arbetslaget eller för det individuella barnet för att stödja och eventuell ändra miljö och arbetssätt. Uppföljning av handlingsplaner sker kontinuerligt för att utvärdera arbetet mot kort - och långsiktiga mål.

På förskolan följs kommunens arbetsplan, och dess rutiner, för barn med särskilda behov. I kommunen finns även tillgång till talpedagog som arbetar på liknande sätt som specialpedagogen. Förskolan har vid behov tillgång till de olika yrkeskompetenserna vid kommunens centrala elevhälsa.

4. Plan för Systematiskt kvalitetsarbete

Kulturförskolan Flygande Draken

VAD	NÄR	TILL VEM	ANSVAR
Arbetsplan	augusti	Kvalitetssamordnare	Förskolechef Arbetslag
Medarbetarsamtal	september	Förskollärarna	Förskolechef
Krisplan revideras	oktober	HR	Förskolechef Krisgrupp
Likabehandlingsplan	december	Förskollärarna, barn, vårdnadshavare	Förskolechef Arbetslag
Medarbetarenkät	september	Medarbetarna	Personalkontoret
Föräldramöte	oktober	Vårdnadshavare	Arbetslag, Förskolechef
Pedagogisk revision	September 2016	Skolformschef, kval.samordnare	Förskolechef LOK-grupp
Skydds rond fysisk	oktober	HR	Förskolechef Skyddsombud
Utvecklingssamtal, barn	Erbjuds i november	Vårdnadshavare	Ansvarig förskollärare
Barnkonferens	oktober	Specialpedagog	Förskolechef Arbetslag
Utvecklingsdag Uppföljning och analys av arbetsplanen Arbetslag samt individuellt	3 dgr/termin	Förskolechef	LOK:are +arbetslag
APT	2,0 h 1ggr/månad	Förskollärarna	Förskolechef LOK:are
Arbetslagsmöte- reflektion och uppföljning och analys av arbetsplan	2,0 h 1ggr/månad	Förskolechef	LOK:are Arbetslag
Föräldrasamråd	2ggr/termin	Vårdnadshavare	Förskolechef
LOK - möte	3h /månad	Arbetslagen	Förskolechef LOK:are
Synpunktshantering	31 december	Kunskapsförvaltningen	Förskolechef
Brukarenkät	januari	Vårdnadshavare	Förskolechef
Uppföljning Brukarenkät	Mars-april Se särskilda rutiner	Förskolechef	LOK:are arbetslag
Service deklARATION	30 mars	Vårdnadshavare	Förskolechef
Skydds rond psykosocial Barnsäkerhets rond	Mars	HR	Förskolechef Skyddsombud
Bedömning förskolans kvalité	Mars7 april	Förskolechef/arbetslag	Bedömmarna
Arbetsutvärdering Lönesamtal	Mars-april	Förskollärarna	Förskolechef
Utvecklingssamtal Uvt.samtal Barn tillförskoleklass	April- maj senast 15 april	Vårdnadshavare	Ansvarig förskollärare
Barnkonferens	Mars-april	Specialpedagog	Förskolechef Arbetslag
Överlämning till fsk.klass och fritidshem	Enligt plan för hela kommunen	Mottagande skola	Förskolechef Förskollärare Specialpedagog
Synpunktshantering	30 juni	Kunskapsförvaltningen	Förskolechef
Kvalitetsredovisning	30 juni (15 september)	Kvalitets utvecklare	Förskolechef Arbetslag

Ansvar och organisation:

Ansvarig för det systematiska kvalitetsarbetet är förskolechef.

- Förskolechef och LOK representanter från varje avdelning bildar en LOK grupp med syfte att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet.
- Möten för LOK-gruppen 3h per månad.
- Arbetslagsmöten och Pedagogisk utvecklingstid: LOK:arna ansvarar för respektive Arbetslagsmöten. . Minnesanteckningar sparas på Edwise.
- Föräldrasamråd. Förskolechef ansvarar.
Två gånger/termin träffas föräldrarepresentanter, förskollärare och förskolechef. Syftet är att delge information om verksamheten och belysa frågor från föräldragruppen. Dagordning och minnesanteckningar.
- Utvecklingsdagar 6 st. per år. Förskolechef ansvarar.
Syfte är att utveckla undervisningens innehåll genom att göra kontinuerlig uppföljning, utvärdering och analys samt fastställa nya mål.
- Förskolechef och LOK:are ansvarar för att alla aktuella styrdokument finns på varje avdelning. Syftet är att alla dokument ska vara lätt tillgängliga och kända för alla.

Delaktighet och kommunikation:

Medarbetare:

- APT/arbetsplatsträff/ sker en gång i månaden utifrån FAS-avtalet. Ansvarig är Förskolechef. Ett öppet dokument finns tillgängligt för aktuell dagordning. Minnesanteckningar sparas på Edwise.
- Edwise används för kommunikation i det dagliga arbetet.
- Enkätresultat samt övrig fakta delges på APT.
- 6 utvecklingsdagar per år används till kvalitetsarbetet.
- Utvecklingssamtal sker i september månad mellan medarbetare och förskolechef. Särskild individuell underlagsmall används för dokumentation av förskollärarens egna mål. Mål hämtas från arbetsplanen.
- Lönesamtal sker på våren utifrån en arbetsutvärdering av de mål som bestämts på höstens utvecklingssamtal.
- Arbetslagsmöten sker 1gg/månad.
- PUT-tiden används för att gynna utbildningen/undervisningen och dess utformning genom; Planering, dokumentation, uppföljning, reflektion samt analys.
- Kompetensutvecklingsplan för utbildningen utgår från individuella behov och den lokala arbetsplanen.

Brukare:

- Information och dialog om förskolans arbetsplan, innehåll och resultat från brukarenkät sker på föräldramöte varje höst.
- Information om barnens utveckling och lärande, likabehandlingsplan, barnens trygghet och trivsel diskuteras på utvecklingssamtalen.
- Styrdokument och dokumentation finns tillgängliga på utsedd plats på förskolan samt på Edwise föräldrarum.
- Föräldrasamråd två ggr/termin.
- Inskolningssamtal -, uppföljning efter ca sex veckor.
- Utvecklingssamtal erbjuds 1g/termin.
- Information via Sandvikens kommuns hemsida, förskoleverksamhet och respektive förskola.

- Genomgång av brukarenkät: utdelning i januari, returneras i mars. Genomgång av resultat på ett APT, lyfter två utvecklingsområden.
- Utvecklingsområdena framkommer i kvalitetsredovisningen samt i den nya arbetsplanen.
- Brukarenkäten, se rutiner nedan.

Rutiner föräldraenkät		
Vad	När	Vem
Föräldraenkäten är tillgänglig via webben / QR kod	Under januari (2017 mars)	Kvalitetssamordnare
Enkät svar inför APT	Mars	Förskolechef och förskollärare
Delge vårdnadshavare genom anslag i hallen. På föräldrasamråd och på Edwise	Mars – April	Förskolechef och förskollärare
Analysera och diskutera svaren. Fokus på två utvecklingsområden. Arbetslagsmöten.	Mars – April	Förskollärare
Utvecklingsområden lyfts på utvecklingssamtalen.	April – Maj	Förskollärare
Resultatet uppmärksammas i kvalitetsredovisningen.	Maj	Förskollärare
Åtgärder och nya mål för valda områden.	Augusti 2017	Förskolechef och förskollärare
Delge föräldrarna åtgärder och nya mål på höstens föräldramöte.	September – Oktober	Förskollärare
Rutiner för brukarenkäten revideras.	November – december	Förskolechef och förskollärare

Barn:

- Inflytande, intervjuer, reflektioner, demokrati, bildkommunikation, AKK och tecken för att kommunicera och brainstorming. Detta för att säkerställa att alla barn har möjlighet till kommunikation och inflytande.
- Barns inflytande är ett prioriterat område i arbetsplanen.

Lära av varandra/ kollegialt lärande

- Redovisning av fortbildning sker på APT, arbetslagsmöten eller utvecklingsdag efter överenskommelse med förskolechef. Redovisning kan ske muntligt, med bilder, material eller som en workshop.

Processförbättringar:

- Pedagogisk utvecklingstid används för analys, reflektion, dokumentation, arbetslagsträffar.
- Utifrån skolutvecklingsprogrammet – framgångsfaktorer, formativt lärande och feedback på alla nivåer.
- Underlag för analys och utvärdering: Se Skolverkets kvalitetshjul
- Utvecklingsdagar och brukarenkät ska användas för att ge ett bättre resultat inom olika områden.
- Pedagogisk revision - följa upp utvecklingsområden ht 2016
- Bedömning förskolans kvalitet - våren 2017 med återkoppling
- Barnkonferens och utvecklingssamtal ska användas för att säkerställa alla barns rätt till likvärdig förskola.

- Arbetsutvärderingssamtal, medarbetarsamtal och lönesamtal ska följa upp den enskilda medarbetarens arbete mot uppsatta mål.
- Resultat, uppföljning och analys av arbetsplanen och likabehandlingsplanen är till grund för utvecklingsområden i undervisningen.
- Slutsatser av kvalitetsarbetet graderas. Kvalitetsredovisningens resultat och analys blir underlag för utvecklingsområden i den nya arbetsplanen.

Dokumentation:

- Dokumentation av utbildningen/undervisningen är till för barn, vårdnadshavare och personal.
- Dokumentationer om enskilda barn ska vara inlåst.
- Bilddokumentation sparas på G.
- Samtliga utvärderingar behandlas konfidentiellt.
- Utvecklingssamtal och barnkonferensdokument förvaras inlåst.
- Likabehandlingsplanen utformas utifrån kartläggning av undervisningen.

Samtliga mallar för dokumentation, kartläggning och analysunderlag förvaras av arbetslaget. Syftet är för att följa barnets utveckling och lärande samt för att vidareutveckla undervisningens innehåll.

Kunskapsnämndens mål 2016 under perspektivet MEDBORGARE

Förskola/skola/fritidshem utformas och anpassas så att alla barn/elever utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar.

Barns och elevers inflytande över arbetsformer och innehåll ökar.

Alla barn och elever har likvärdiga möjligheter att pröva och utveckla förmågor, kunskaper och intressen utan att begränsas av diskriminerande strukturer.

Mål:

”Undervisningen ska sträva efter att barnen upplever, upptäcker och utvecklar olika sätt att kommunicera och samspela.”

4. Normer och värden

(här ingår likabehandlingsarbetet)

Resultat:

Genom kartläggningar, dokumentationer och observationer av samspel och kommunikation har vi sett att;

Vi har skapat förutsättningar för trygga och glada barngrupper med individer som vill, kan och vågar kommunicera och samspela samt delta i undervisningen med glädje och lust att utforska. Vi ser ett gott samspekl klimat där barnen visar glädje inför varandra, hjälper, tar hand och värnar om varandra. Barnen uppmärksammar olika känslotillstånd hos varandra och tröstar, stöttar, hjälper och kan be om hjälp åt en kompis.

I vårt temaarbete med kompisböckerna som lyfter viktiga värdegrundsfrågor har vi genom bl.a. dramatisering lyft olika dilemman om hur vi är en bra kompis, att vi ska hjälpa varandra och att samarbete är kul. Barnen har fått utforska och upplevt känslor genom dansen, i samlagen genom sång och dialog och i skapande aktiviteter. Med stöd av tecken har barnen utvecklat sin förmåga att uttrycka och läsa av känslor. Empatin och förståelsen för varandra har stärkts genom temaarbetet med kompisböckerna och dess karaktärer.

Fler barn använder sig i nuläget av AKK än i början av kartläggningen. Barnen använder tecken och bildstöd för att uttrycka sina tankar och behov samt för att förstärka det verbala språket. Vi ser en stor nyfikenhet och lust hos barnen att lära sig nya tecken. Barnen efterfrågar själva tecken för det som de vill uttrycka och ännu inte kan. Vårdnadshavare påtalar att barnen använder sig av tecken i hemmet och efterfrågar vad, hur och varför vi använder AKK. Vårdnadshavare är positivt inställda.

Barnen leker gränsöverskridande oavsett kön, etnicitet, ålder etc. De barn som ännu inte har ett språk eller ett annat modersmål, är med i leken på sina villkor och utesluts inte av de andra pga. den verbala förmågan – barnen hittar sina vägar att kommunicera med varandra genom leken.

Barnen har fått delta och uppleva positiva och gruppstärkande lekar och aktiviteter som givit dem upptäckter om hur vi kan samspela och kommunicera genom våra estetiska uttrycksformer (dans, musik, drama och skapande).

Samlingen har varit ett tillfälle där alla barn uppmärksammats och att alla är en del av gruppen. Alla barn har erbjudits att få ta plats och påverka samlingen genom t.ex. val av sånger, sagor och dela ut frukt etc. För att stödja och uppmuntra alla barn till att våga och vilja ta plats har vi använt bildstöd, tecken, aktivitetskort samt handdockorna från temaarbetet. Vi ser att det har bidragit till att fler barn vill, kan och vågar ta plats och uttrycka sig i våra samlingar. Vi har uppmuntrat barnen att ta hjälp av varandra och vi har sett att de äldre barnen tagit sig ann rollen som mentorer för de yngre barnen – det har skapat en ökad trygghet och glädje för de yngre barnen samtidigt som de äldre barnen växt med ansvaret.

Barnens likabehandlingsplan har hittills inte blivit färdigställd, men likabehandlingsarbetet är något som genomsyrats i den dagliga verksamheten och har levandegjorts i det praktiska arbetet. AKK har använts som stöd för att påvisa känslor och vid konfliktsituationer.

Barnen har lärt sig säga stopp och visa stopp och förstår i högre utsträckning innebörden av ”stopp” när någon annan använder ordet eller visar tecknet.

Vi har sett att barnen återkopplat till likabehandlingsplanen och kompisböckerna på olika sätt. De påminner varandra om hur man ska vara mot varandra. Barnen återkopplar till likabehandlingsplanen genom att ha ett välkomnande klimat gentemot varandra. Barnen uppmärksammar och hälsar glatt på kompisarna när de kommer. Genom att ritprata har vi också sett att barnen har varit engagerade i reflektionssamtal och har haft många tankar och idéer. Resultatet av ritpratandet har visat att barnen använder de verktyg som vi tillsammans har kommit överens om i leken, konfliktlösningar och det sociala samspelet. Genom arbete med Stegvis har vi sett att det har varit ett stort engagemang hos barnen och fler barn har uttryckt sina åsikter i barngruppen.

Vi upplever att barngruppen har blivit lugnare och mer samspelade då vi arbetar för att ha en positiv, varm stämning där vi tror på barnen och uppmuntrar dem att utvecklas och försöka själva.

Bedömning: *Målet uppfyllt i mycket hög grad*

Analys:

Vi har haft en samsyn i arbetslaget - att trygghet är grunden för det fortsatta lärandet - och att skapa en trygg barngrupp som vill och vågar har varit vårt främsta uppdrag. Att närvara, vägleda och stötta barnen i det sociala samspelet har varit ett sätt att praktisera likabehandlingsplanen.

Trygga och närvarande pedagoger som finns som stöd och förebilder har varit en viktig faktor för att skapa en trygg, glad och empatisk barngrupp.

Vi har varit närvarande och härvarande i vårt pedagogiska arbete för att ligga steget före och förebygga konflikter samt vägleda barnen i det sociala samspelet och uppmuntra och utmana barnen till att kommunicera.

Vi ser det som en styrka att vi har haft en åldersblandad barngrupp där de äldres självförtroende stärks i att hjälpa de yngre, som i sin tur har fått goda förebilder att ta efter. Genom uppmuntran och positiv förstärkning.

Vi har ständigt fört diskussioner i arbetslaget om förhållningssätt, ansvar och inflytande som bidragit till nya tankar och insikter – vi har lärt oss av varandra och av barnen – alla tillsammans!

Vi har stöttat barnen i konfliktsituationer genom att närvara och vägleda där det behövs. Bilder och tecken har använts som förstärkning och förtydligande i konfliktsituationer.

Vi har erbjudit en stor variation av aktiviteter för att nå och locka alla barn till delaktighet oavsett ålder och språklig förmåga.

Vi har utformat våra aktiviteter och samlingar med fokus på barnens delaktighet och erbjudit alla barn möjlighet till inflytande med stöd av AKK.

Förhållningssättet gentemot barn, vårdnadshavare och kollegor är en framgångsfaktor.

Att göra gynnsamma gruppindelningar har vi sett som en framgångsfaktor för ökad trygghet och delaktighet samt för att alla barn ska bli sedda och lyssnade på.

Pedagogernas förhållningssätt, intresse och engagemang gentemot AKK har varit avgörande för att driva arbetet framåt och för att fånga barnens intresse och nyfikenhet. Vår specialpedagog har varit ett fantastiskt stöd som bidragit till vårt intresse och belyst vikten av användandet av AKK.

Pedagogernas stora tilltro till barnen, att dom KAN bara de får möjlighet och förutsättningar, har bidragit till barnens ökade självförtroende.

Vi har aktivt arbetat med ”Stopp min kropp”, för att stötta barnen att själva bestämma över sin kropp och samt för att barnen ska förstå och respektera när någon annan säger stopp.

Vi har använt kompisböckerna i samlingarna med barnen för att diskutera olika situationer som kan uppstå. Vi har haft dokumentation uppsatt inne på avdelningen som barnen återkopplar till när situationer uppstår där de t.ex. behöver säga förlåt. Barnen påminner också varandra om vad som står i böckerna och vad vi pratat om.

Vi upplever att barngruppen har större förståelse för varandra och tar hjälp av varandra mer nu än tidigare. Vi tror att det beror på att vi som pedagoger är trygga och samspelta och jobbar åt samma håll. Vi har också haft en tydlig struktur som vi upplever hjälper barnen och skapar trygghet och lugn i gruppen. Vi upplever att barnen har fått ökad tillit till sin egen förmåga genom att de fått ansvar och inflytande över händelser och konflikter samt olika situationer och dilemman som uppstått. Genom att vi utmanar barnen att tänka själva med hjälp av olika frågeställningar har deras självförtroende stärkts.

Slutsatser av analyser, mål i kommande AP:

Fortsätta vidareutveckla arbetet med AKK för att öka alla barns möjlighet till delaktighet, ökad tydlighet och möjlighet att uttryck sig (t.ex. mer bildstöd utomhus).

Arbetsgrupp – Likabehandlingsplanen. Tipsa varandra över avdelningarna vad vi gör på respektive svans. Planera gemensamma sammankomster med ”likabehandling” i fokus.

Färdigställa ”Barnens likabehandlingsplan” och göra den till ett levande dokument i undervisningen.

4. Utveckling och lärande**Resultat:**

Genom kartläggningar, dokumentationer och observationer av samspel och kommunikation har vi sett att;

Barnen har mer ro än i början av terminen och har börjat samspela på nya sätt och lekarna har utvecklats till att innehålla fler deltagare och kan fortgå under längre stunder. Innehållet i leken har vidgats och de äldre barnen har övergått till mer rollek, där kommunikationen har en viktig del och därmed utvecklats. Vi ser att barnen använder sig av AKK i leken för att inkludera de barn som inte har det verbala språket.

I vårt temaarbete utifrån ”Kompisböckerna” där samarbete har varit i fokus har barnen testat olika hypoteser och reflekterat samt tillsammans kommit fram till och testat olika konkreta förslag på lösningar.

Barnen visar stor nyfikenhet, intresse och vetgirighet och har efterfrågat information om det aktuella temat, tillsammans har vi varit medforskare i barnens läroprocesser.

Den pedagogiska dokumentationen tillsammans med barnen har bidragit till en ökad kommunikation och har möjliggjort för barnen att göra återbesök i sina tidigare upplevelser, vilket lett fram till nya frågor som legat till grund för undervisningens riktning.

Fler barn använder sig i nuläget av AKK än i början av kartläggningen. Barnen använder tecken och bildstöd för att uttrycka sina tankar och behov samt för att förstärka det verbala språket. Vi ser en stor nyfikenhet och lust hos barnen att lära sig nya tecken. Barnen efterfrågar själva tecken för det som de vill uttrycka och ännu inte kan. Vårdnadshavare påtalar att barnen använder sig av tecken i hemmet och efterfrågar vad, hur och varför vi använder AKK. Vårdnadshavare är positivt inställda.

Vi ser en stor utveckling i självförtroendet hos de äldre barnen, fler barn har gått ifrån jag vill och vågar till ”jag kan!” i många sammanhang.

Barnen själva efterfrågar aktiviteter som de känner sig trygga med och som stärker deras ”jag” och tilltron till sig själv.

Genom arbete med lekval och strukturerat lekmaterial t.ex. lekväskor har vi sett ett ökat samspel och samarbete mellan barnen. Vi har också sett flera lekkonstellationer och gränsöverskridande lekar. Vi har sett att barnen leker i större utsträckning samt att barnen utökat sina lekkontakter när den pedagogiska miljön har förändrats vilket lett till att barnen samspekar med fler andra barn än innan.

Vi kan se att barnen har lättare att våga komma till tals och att lekarna utvecklats då de kan leka i lugn och ro tack vare att vi skapat många små lektytor.

Kartläggningar visar att fler barn vågar kommunicera i samlingsen.

Bedömning: *Målet uppfyllt i mycket hög grad*

Analys:

Vi har haft en röd tråd i undervisningen som genomsyrat hela vårt temaarbete och som genererat ökad trygghet och känsla av sammanhang.

Vi ser det som en styrka att ha en åldersblandad barngrupp där de äldres självförtroende stärks i att hjälpa de yngre, som i sin tur har fått goda förebilder att ta efter. Genom uppmuntran och positiv förstärkning.

Vi har utgått ifrån ett upplevelsebaserat arbetssätt med sinnen i centrum, utifrån tanken att alla barn lär på olika sätt och att vår uppgift är att erbjuda en mångfald av aktiviteter för att stödja alla barns lärprocesser.

Samarbete, samspel och kommunikation har varit i fokus och vi har dagligen, i alla sammanhang, arbetat för att skapa en trygg barngrupp som vill, vågar och kan delta med glädje och nyfikenhet i vår verksamhet.

Vi har haft en stor tilltro till barnen (det kompetenta barnet) och strävat efter att ge barnen utmaningar som ligger strax över deras nivå för att de ska ta steget vidare. Vi ser vikten av att ge barnen ”tid” för att få möjlighet att utvecklas och lyckas.

Vi ser ett enormt stort värde i leken och den genomsyrar hela vår verksamhet och undervisning.

Vi har varit närvarande/härvarande i leken och bjudit in barnen till lek och samspel samtidigt som vi uppmuntrat och haft tilltro till barnens egen lekförmåga och stöttat där det behövts.

Framgångsfaktor: Vi erbjuder och uppmuntrar barnen till att använda sig av olika estetiska uttrycksformer för att ge barnen fler sätt att uttrycka sig på och ta in/uppleva ny kunskap på.

Att vi tillsammans med barnen återkopplat till tidigare erfarenheter och aktiviteter genom pedagogisk dokumentation, sånger, upprepning av aktiviteter har bidragit till en ökad kommunikation, då barnen får göra återbesök i tidigare upplevda erfarenheter och ges tillfälle att samtala om dessa samt att det väcker nyfikenhet och lust att utforska vidare. Återupprepningar har bidragit till en ökad känsla av glädje och att ”jag kan!”.

Vi pedagoger har uppmärksammat och uppmuntrat när barnen samarbetat, för att göra det synligt för dem själva – positiv förstärkning.

Vi har använt oss av olika medel i undervisningen så som bild, verbalt språk, böcker, film, lärplatta, saker och ting, AKK m.m. för att stödja och locka alla barn till utforskande och deltagande.

Lekvalen skapar fler olika lek-konstellationer än vad som uppkommer vid ”vanlig” fri lek, något som vi upplever bidrar till fler sätt att samspeja. Eftersom vi har uppmärkat lådor/väskor med olika lekmaterial ser vi att barnen har lättare att komma på lekar och att bjuda in andra i leken. Det har också bidragit till att barnen tar initiativ till olika lekar och aktiviteter.

Att vi förändrar den pedagogiska miljön utifrån barnens intressen ser vi som en bidragande faktor till att barnens lekar och samspel utvecklas. Att barnens intressen ligger till grund för den pedagogiska miljöns utformning leder till en lustfylld undervisning. Förändring i rum och material har tillfört stimulans i leken och barnens samspel och kommunikation har därför vidareutvecklas.

Att dela in barnen i mindre grupper upplever vi skapar ett lugn samt att gruppen upplevs som mer sammansvetsad och att deras samarbete har ökat. Det ger oss även möjligheten att tillgodose alla barns behov och intressen. Vi tror att detta gjort dem mer delaktiga och att de vågar kommunicera mer i mindre grupper, vilket också gör att fler vågar kommunicera även i stor grupp. Dramalek har varit ett lustfyllt sätt att genom leken träna samspel och kommunikation med närvarande lekande pedagoger. Dramaövningarna har fokuserat på primärkänslorna glad, ledsen, arg och rädd vilket gynnat enskilda barn men samtidigt varit en undervisning som gynnat hela barngruppens förståelse och acceptans för varandra.

Slutsatser av analyser, mål i kommande AP:

Positivt med ett gemensamt tema över hela läsåret – skapar en röd tråd som ger ökad trygghet samt arbetsglädje hos både barn och pedagoger.

Utveckla arbetet med den pedagogiska dokumentationen och ta in mer IKT i undervisningen och dokumenterande. Med hjälp av lärplattan som verktyg kan vi stödja och utveckla dels den pedagogiska dokumentationen för oss pedagoger, men framförallt öppna upp för barnet att bli mer medveten om sitt lärande, få barnet att få syn på sin egen läroprocess på ett mer omfattande sätt. Lärplattan erbjuder fler delar så som bild, text, rörlig bild, ljud m.m. och det sker direkt utan att vi som pedagoger behöver föra över allt skriva ut bilder. Allt finns samlat och den är mobil. Det öppnar även upp för vårdnadshavare att få mer inblick i deras barns vardag om dokumenterandet blir mer effektivt och om Instagram blir godkänt.

Under läsåret har vi fokuserat mycket på leken som arbetssätt för kommunikation och samspel vilket syntes tydligt i både brukarenkäten och kommunens bedömning. På grund av detta har arbetet med matematik och NTA kommit i skymundan, vilket också visat sig i både brukarenkät och bedömning. Vi kan till nästa läsår använda leken som verktyg för att få in matematik och NTA i undervisningen på ett lustfyllt sätt. Förslag: Skapa ett gemensamt NTA-rum där material kan stå framme och vara lättillgängligt för att inspirera till utforskande.

Att följa årstidsväxlingen och skogen ser vi som framgångsfaktorer då det lockar barnen till utforskande samtidigt som det är aktuellt och lättillgängligt.

Vi är stolta över vårt arbetssätt; vårt förhållningssätt, bemötandet gentemot barn och vårdnadshavare – alla vi möter, röda tråden, variationen av aktiviteter, att barnens intressen och behov har fått styra, att miljön är föränderlig, att vi tycker att det är viktigt att vara medforskande.

5. Ansvar och inflytande**Resultat:**

Genom kartläggningar, dokumentationer och observationer av samspel och kommunikation har vi sett att;

Kompisböckerna har varit ett aktivt och levande tema där barnens intressen har fått ta plats i undervisningen.

I samlingen har barnen varit aktiva deltagare som tagit för sig och kommit med förslag och idéer på vad vi ska sjunga och hur samlingen ska utformas.

Barnen har förstått att de har inflytande över sin dag och uttrycker olika önskemål om aktiviteter och lekmaterial med och utan AKK som stöd.

Barnen utforskar rum och material och har haft möjlighet att förändra lekmiljön under pågående lek.

Barnen har haft möjlighet att påverka den planerade/organiserade verksamheten efter deras egna önskemål. Barnes egna önskan har fått utrymme även under planerad undervisning.

Barnen använder sig efter intresse och behov av tecken för att kommunicera, dels för att föra fram sina egna tankar och önskemål, men även som ett sätt att delta i aktiviteter och undervisningen. Vi kan se att barnen vågar ta en större plats i stor grupp samt att de har en större tillit till sin egen förmåga. Det finns ett stort intresse för tecken i barngrupperna och det används flitigt av såväl de yngsta som de äldsta i gruppen.

Våra vårdnadshavare har belyst och frågat vad olika tecken betyder då det har blivit ett sätt för barnen att kommunicera på även i hemmet.

Flera avdelningar har aktivitetskartor vilket tagits emot mycket positivt av barnen som använder sig av dessa för att förmedla vad de vill göra.

Barnen har fått möjlighet att ta ansvar för olika moment under hela dagen som t.ex. påklädning, sortering efter lek, dukning, olika moment i samlingen. Vi ser att barnen växer med ansvaret och själva initierar olika uppgifter som innebär ansvar.

Att vi har en miljö där materialet är uppmärkt, tydligt och lättillgängligt har lett till att barnen tar mer initiativ till flera olika aktiviteter samt att de tar större ansvar för miljö och material. Barnen påminner varandra om att vara rädda om och att spara på materialet. Barnen är rädda om sakerna på avdelningen och sorterar rätt sak på rätt plats.

Bedömning: *Målet uppfyllt i mycket hög grad*

Analys:

Vi har varit lyhörda och sett till barnens olika behov och intressen och tagit tillvara på det i planering och genomförande av undervisningen för att ge barnen inflytande.

Vi tror på ”det kompetenta barnet”. Vi strävar efter att alla barn ska få tid och möjlighet att utvecklas och ta ansvar för sitt eget lärande, genom att barnet får rätt förutsättningar och vår tilltro.

Genom att vi erbjudit barnen att testa på de olika estetiska uttrycksformerna har barnen fått möjlighet till fler sätt att uttrycka sig på och ta in/uppleva ny kunskap på.

Vi har gett barnen förutsättningar att lyckas genom att tex. göra medvetna gruppindelningar och bygga på deras intressen. Att vi möblerat om och skapat fler ”öar” att vara på har också varit en åtgärd som gynnat samspelet och bidragit till mer ro i barngrupperna.

Närvarande pedagoger i barngrupperna som är lyhörda och fångar upp barnens intressen har varit en framgångsfaktor för att ge barnen inflytande.

Miljön har varit i ständigt i förändring och vi har sett till gruppens intresse och behov vid planering av möblering och val av material. Vi har utgått ifrån tanken att miljöerna ska vara *tillgängliga* och *inspirerande* för barnen. ”*Tillgänglighet är oftast en avgörande förutsättning för delaktighet*” (Skolverkets forskning, *Forskning i förskolan*)

Framgångsfaktor: AKK har varit en viktig och värdefull del i vår verksamhet. För att ge barnen större inflytande och delaktighet samt för att ge dem möjlighet att göra sin röst hörd använder vi oss av bilder, symboler och tecken i vår undervisning. I förberedande syfte och för att förtydliga våra dagliga rutiner eller det som förväntas ske i undervisningen har vi använt AKK. T.ex. dagsschema, klädschema, matkartor, toalettschema.

Ansvar att t.ex. få berätta dagsschemat i samlingsen och sitta i mellanmålskiosken tror vi har bidragit till barnens ökade tillit till sin egen förmåga.

Genom att göra barnen delaktiga i utformandet av tillgängligt material får barnen ökat ansvar och inflytande över förskolans verksamhet. Vi upplever också att det är det som bidrar till att barnen tar ansvar för och är rädda om materialet.

Vi har en stark tilltro till barngruppen vilket gör att vi kan ha material lättillgängligt för barnen så att de kan stärka sin självkänsla då de kan göra det mesta själva utan att behöva fråga efter material.

Slutsatser av analyser, mål i kommande AP:

Se över våra rum/miljö – hur ska vi möblera för att gynna barngruppens behov och intressen samt utnyttja alla våra rum.

Framgångsfaktor: Fortsätta vidareutveckla arbetet med AKK för att öka alla barns chans till delaktighet, tydlighet och uttryck t.ex. mer bildstöd utomhus.

Framgångsfaktorer som vi tar med oss till kommande AP är att ge barnen ansvar och inflytande för att de ska öka sin självständighet och självkänsla. Även skapa en tydlig struktur både i miljö och aktiviteter för ökad trygghet.

6. Förskola och hem

Resultat:

God samverkan med vårdnadshavare genom bl.a. daglig dialog, utvecklingssamtal och ”Kika och fika”. Vi har intresserade och närvarande vårdnadshavare vid t.ex. föräldramöten och andra sammankomster.

Vi har vårdnadshavare som önskar att syskon ska få återkomma till samma avdelning – ett gott resultat.

Hög delaktighet på brukarenkäten.

Bedömning: *Målet uppfyllt i hög grad*

Analys:

Vi ser ett stort värde i att engagera vårdnadshavarna och ge dem möjlighet att återkoppla till undervisningen för att på så vis stödja barnens lärande vidare.

Ett gott samarbete med vårdnadshavarna gynnar barnen, har vårdnadshavarna en god inställning och inblick i verksamheten så avspeglar det sig på barnen.

Vi uppmuntrade och påminde vårdnadshavare om vikten av att fylla i brukarenkäten – ett sätt för dem att påverka. Några avdelningar anordnade ett ”Kika och Fika” i samband med brukarenkäten, där vårdnadshavare kunde fylla i enkäten på plats.

Vi upplever att kontakten med vårdnadshavare via SMS eller telefonsamtal vid ex sjukdom eller andra frågor är en viktig kommunikationskälla. Med de verktygen kan vi också möta vårdnadshavare utifrån deras behov.

Dokumentation via QR-koder gör att föräldrarna blir mer insatta i hur vi arbetar. Något som föräldrarna också uttryckt.

Genom att föräldrar lärt sig använda QR-koder på t.ex. kika och fika har det ökat förståelsen för QR-koder i samband med brukarenkäten.

Vi upplever en ökad samverkan mellan vårdnadshavare och pedagoger i och med intervjufrågor som ställts vid utvecklingssamtalet och på föräldramöte.

Slutsatser av analyser, mål i kommande AP:

Vi är nyfikna och intresserade i mötet med vårdnadshavarna, vilket vi tror stärker förtroendet och relationen, vilket i sin tur bidrar till en god samverkan.

Att ge vårdnadshavare möjlighet att fylla i enkäten på plats kan ha ökat deltagandet – något fler avdelningar kan testa nästa år.

En framgångsfaktor har varit intervjufrågor, speciellt vid utvecklingssamtalet. I kommande AP kan vi sikta på att ha gemensamma frågor för att få likvärdighet. Vi behöver göra om utvecklingssamtalen så att alla ämneskunskaperna är med, kanske utifrån bedömningsunderlaget.

7. Övergång och samverkan

Resultat:

Vi har haft avslutande utvecklingssamtal med de barn som börjar förskoleklass och överlämningsamtal med diverse skolor.

Övergången mellan avdelningarna på förskolan har varit otydlig och alla barn har inte fått samma förutsättningar för överinskolning. Detta har resulterat i otydlighet gentemot föräldrar som efterfrågat information.

Beslutet om placeringar för barn som ska byta avdelning skedde sent på terminen.

Bedömning: Målet är uppfyllt till viss del.

Analys:

Vi kan inte påverka överlämningen till förskoleklass utan anpassar oss efter skolornas önskemål.

På grund av bristande rutiner vid övergång inom förskolan har överlämningen sett olika ut mellan olika avdelningar. Det sena beslutet om placeringar resulterade i att överinskolningen inte blev likvärdig för alla.

Slutsatser av analyser, mål i kommande AP:

Vi behöver tydligare rutiner för övergång och samverkan inom förskolan. Beslutet om vilken avdelning barnen ska flytta till behöver tas tidigare för att vi ska ha tid för en bra överinskolning.

Kunskapsnämndens mål 2016 under perspektivet MEDARBETARE

Medarbetarna upplever att närmaste chef är bra på att organisera och utveckla verksamheten.

Medarbetarna har en stimulerande och hälsosam arbetssituation.

Medarbetarna upplever att de har inflytande över sin arbetssituation.

Mål:

Vi ska under året revidera planen för det systematiska kvalitetsarbetet, för att tydliggöra arbetsprocessen för alla medarbetare.

Resultat:

Vi har skapat en gemensam mall för dokumentation för att tydliggöra och förenkla samt skapa en likvärdighet över hela förskolan.

På utvecklingsdagen i augusti fick alla dåvarande medarbetare en presentation av LOK-uppdraget och vad det innebär. Personal har anställts efter det som ej tagit del av informationen.

Analys:

Eftersom alla avdelningar inte har någon representant i LOK är det svårt att veta om dokumentationsmallarna är förankrade hos alla medarbetare. Om arbetsprocessen är tydlig för alla medarbetare är svårt att säga då vi inte haft någon återkoppling.

Slutsatser av analyser, mål i kommande AP:

Det skulle underlätta om alla avdelningar har en representant till LOK. Till nästa läsår ska vi förtydliga dokumentationsmallen för att den ska vara lätt att förstå.